

12/2021

- 3 OD REDAKCJI
AKTUALNOŚCI
- 4 Zabezpieczenie infrastruktury krytycznej
ZE ŚWIATA
- 8 Norma ISO i IEC umożliwia bezpieczne poświadczanie certyfikatów
- 12 Chcesz być eko i mieć nowe?
- 16 **ORGANY TECHNICZNE - LISTOPAD**

„WIADOMOŚCI PKN” to miesięcznik elektroniczny publikowany cyklicznie na stronie internetowej PKN www.pkn.pl od numeru 9/2011.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Redaktor prowadzący:

Joanna Skalska – tel. 22 556 74 62

Redaktorzy:

Marta Hejduk – tel. 22 556 77 09

Aleksandra Kurzep – tel. 22 556 75 07

Skład:

Oskar Sztajer – tel. 22 556 77 62

Piotr Jotel - tel. 22 556 75 98

REDAKCJA:

00-950 Warszawa, skr. poczt. 411

ul. Świętokrzyska 14

e-mail: redakcja@pkn.pl

WYDAWCA:

Polski Komitet Normalizacyjny, ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa

Materiały publikowane w miesięczniku „Wiadomości PKN” są chronione prawami autorskimi. Ich kopiowanie i rozpowszechnianie (w całości lub części) wymaga zgody wydawcy, a cytowanie powołania się na źródło.

Artykuły publikowane w miesięczniku przedstawiają punkt widzenia Autorów i nie zawsze są tożsame z poglądami wydawcy. Redakcja zastrzega sobie prawo do adyustacji tekstów i zmiany tytułów. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń.

© Copyright by Polski Komitet Normalizacyjny

Zdjęcia - Adobe Stock / okładka - Dusko / Adobe Stock / PKN

Nadchodzące Święta Bożego Narodzenia niosą
za sobą wiele radości oraz refleksji dotyczących
minionego okresu i planów na nadchodzący

Nowy Rok.

W tych wyjątkowych dniach
wielu sukcesów i pomyślności
w podejmowaniu nowych wyzwań

życzy

Polski Komitet Normalizacyjny

wydawca miesięcznika „Wiadomości PKN”

Zabezpieczenie infrastruktury krytycznej

PN-EN 17483-1:2021-11
pierwsza norma dotycząca
prywatnych usług ochrony

W listopadzie 2021 została wdrożona do Polskich Norm (w języku oryginału) pierwsza część Normy Europejskiej dotycząca wymagań ogólnych w zakresie zabezpieczeń infrastruktury krytycznej EN 17483-1:2021 *Private security services – Protection of critical infrastructure – Part 1: General requirements* (Prywatne usługi ochrony – Zabezpieczenie infrastruktury krytycznej – Część 1: Wymagania ogólne).

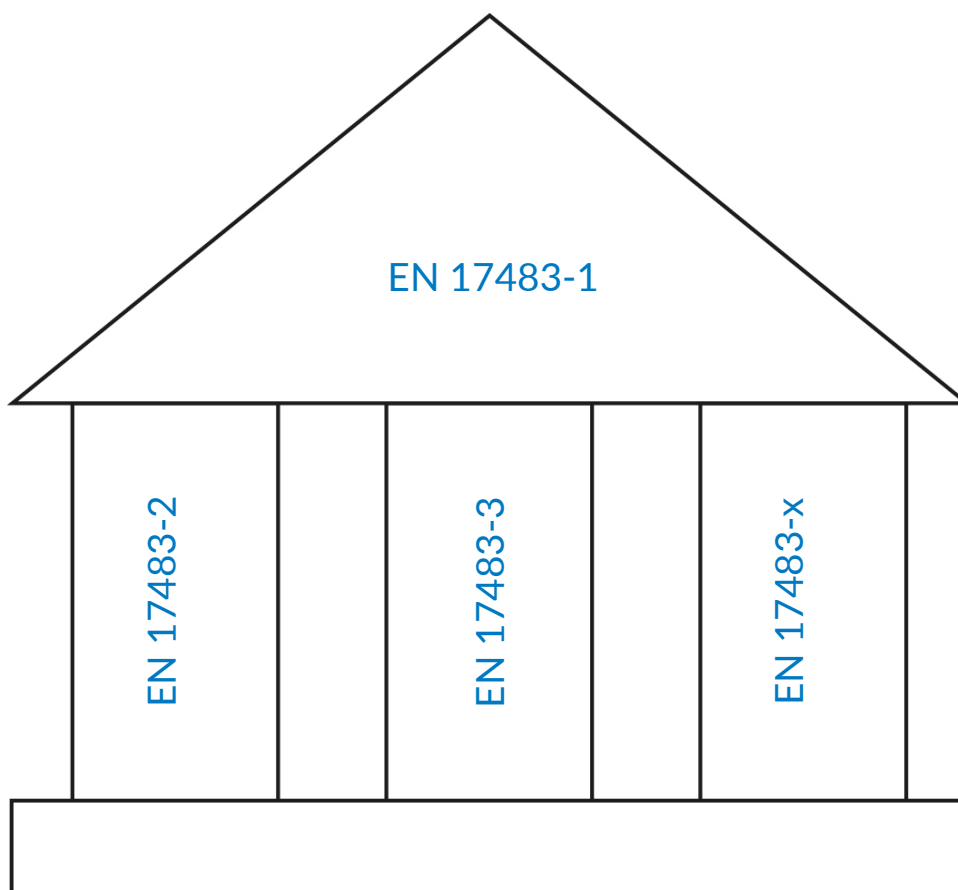
Norma została opracowana przez Grupę Roboczą CEN/TC 439/WG 1 *Critical Infrastructure Protection (CIP)*, która powołana jest w strukturze europejskiego Komitetu Technicznego CEN/TC 439 *Private security services*. Krajowym odpowiednikiem CEN/TC 439 jest KT 323 ds. Usług w Ochronie Osób i Mienia. Komitet CEN/TC 439 został powołany na początku 2015 roku przez Radę Techniczną CEN decyzją C135/2014 i jest odpowiedzialny za normalizację w zakresie cywilnych, prywatnych usług ochrony, natomiast Grupa Robocza WG 1 stanowi bardzo ważny obszar jego działalności w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej.

Głównym zadaniem działalności grupy było opracowanie mapy potrzeb i priorytetów dotyczących normalizacji w dziedzinie ochrony infrastruktury krytycznej, aby w przyszłości opracować niezbędne normy w tym zakresie. I właśnie na bazie tych wytycznych została opracowana seria norm dotyczących świadczenia prywatnych usług ochrony dla infrastruktury krytycznej.

Pierwszą opublikowaną częścią jest norma PN-EN 17483-1:2021-11 zawierająca główne nadrzędne wymagania dotyczące świadczenia prywatnych usług ochrony dla infrastruktury krytycznej. W przyszłości zostanie ona uzupełniona innymi częściami, które podają bardziej szczegółowe wymagania specyficzne dla sektorów, takich jak ochrona portów lotniczych i morskich.

W trakcie opracowania są dwie kolejne części:

- *prEN 17483-2 Private security services – Protection of Critical Infrastructure – Part 2: Airport and aviation security services;*
- *prEN 17483-3 Private security services – Protection of Critical Infrastructure – Part 3: Maritime and port security services.*

(Figure 1 – Structure for sector-specific standards EN 17483-1:2021 (E))

Pierwsza zatwierdzona część, która powinna zostać wdrożona do zbioru norm krajowych przez wszystkie kraje członkowskie do końca grudnia 2021, kładzie nacisk na wybór prywatnego dostawcy usług ochrony, aby zawsze zapewniał najlepszą równowagę między jakością a ceną. Norma określa minimalne wymagania, które dostawcy powinni spełnić, aby tę równowagę osiągnąć.

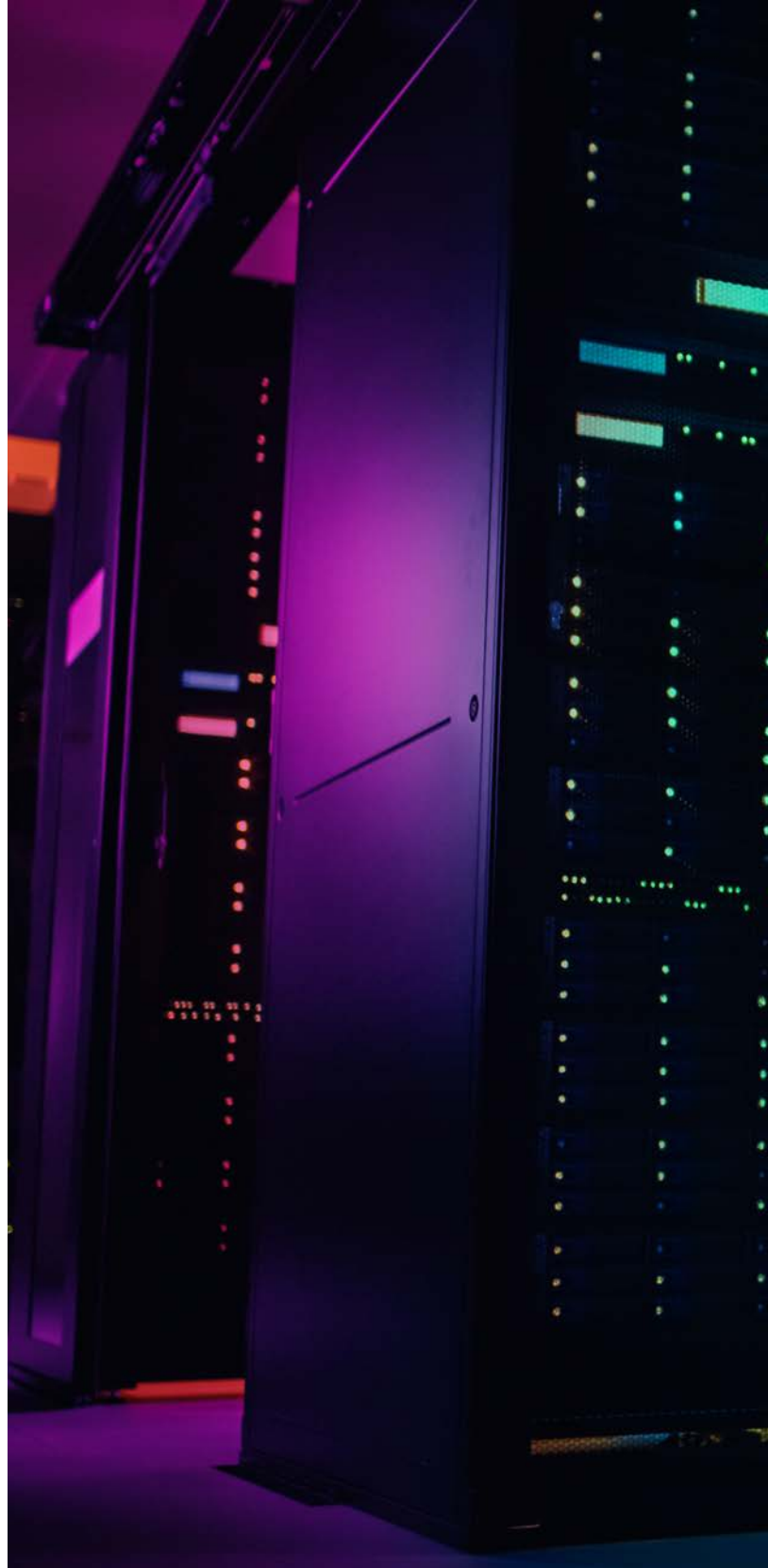
Są to m.in. wymagania dotyczące usług w odniesieniu do jakości w organizacji, procesów, personelu oraz kierownictwa dostawcy usług ochrony i/lub jego niezależnych oddziałów i placówek zgodnie z prawem gospodarczym, handlowym jako dostawcy w zakresie usług ochrony. Określa również kryteria jakości świadczenia usług ochrony wymaganych przez klientów publicznych i prywatnych.

Norma wymienia kryteria jakości m.in. dla:

- struktury zarządzania (zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie BHP, zarządzanie ryzykiem, zdolność operacyjna i finansowa, zarządzanie ciągłością działania, zarządzanie bezpieczeństwem IT, ubezpieczenia);
- kontraktów;
- personelu (warunki zatrudnienia, identyfikacja personelu, ubiór, rekrutacja, kryteria zatrudnienia, szkolenia);
- świadczenia usługi (rozpoczęcie umowy, procedury operacyjne, komunikacja z klientem, plany operacyjne i dyżury, umowa o poziomie usług, rozwiązanie umowy i zaprzestanie świadczenia usług).

CEN/TC 439 postanowił poinformować Komisję UE, że normy opracowywane przez komitet są skutecznym i wydajnym narzędziem wspierającym wdrożenie projektu nowej dyrektywy dotyczącej odporności podmiotów krytycznych uchylającego dyrektywę 2008/114/WE w sprawie rozpoznania i wyznaczania europejskiej infrastruktury krytycznej oraz oceny potrzeb w zakresie poprawy jej ochrony. Nowelizowana dyrektywa ma znacznie szerszy niż ta z 2008 roku zasięg sektorowy.

Przewodniczący tego komitetu wystosował list do Kierownictwa jednostki w zakresie Zwalczania Terroryzmu Dyrekcji Generalnej ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych Komisji Europejskiej, w którym poinformował, że opracowywana seria norm w zakresie zabezpieczeń infrastruktury krytycznej

jest przeznaczona do certyfikacji. Jednocześnie celem jest, aby tylko certyfikowane firmy miały możliwość świadczenia prywatnych usług ochrony w zakresie infrastruktury krytycznej, co ma zwiększyć bezpieczeństwo i stworzyć wspólny poziom wymagań w tym obszarze. Normy są najlepszym narzędziem na spełnienie tych oczekiwań.

foto. © Gorodenko / Adobe Stock

Zgodnie z zasadami normalizacji Norma Europejska opracowywana jest przy współudziale szerokiego grona ekspertów z krajów członkowskich z różnych sektorów rynku.

Obszar, który został zidentyfikowany jako wymagający podniesienia kryteriów jakościowych dla świadczenia prywatnych usług ochrony, to infrastruktura krytyczna. W wielu przypadkach klienci – czy to publiczni, czy prywatni – wybierają najniższą cenę dostawcy,

co w rezultacie obniża poziom bezpieczeństwa, a przecież cały łańcuch bezpieczeństwa jest tak silny jak jego najsłabsze ogniwo i tylko profesjonalne podmioty spełniające wysokie standardy jakości są w stanie chronić infrastrukturę krytyczną państw członkowskich UE.

*Joanna Skwarek
Główny Specjalista
Sektor Obronności i Bezpieczeństwa Powszechnego PKN*

Norma IEC i ISO umożliwia bezpieczne poświadczanie certyfikatów COVID

Antoinette Price

fot. © Dusko / Adobe Stock

W naszym coraz bardziej cyfrowym świecie musimy udowodniać swoją tożsamość, aby wykonywać wiele codziennych czynności np. uzyskać dostęp do kont bankowych i innych zasobów finansowych, robić zakupy online, fizycznie wejść do budynku, prowadzić pojazd, poddać się operacji, przekroczyć granicę, potwierdzać stan zdrowia.

W niektórych przypadkach musimy podać nazwę użytkownika i hasło, w innych – udowodnić, że jesteśmy tymi, za których się podajemy.

W ramach próby poradzenia sobie z globalną pandemią i przywrócenia normalnego życia wiele rządów wymaga dowodu szczepienia, aby móc uczestniczyć w pewnych wydarzeniach, chodzić do restauracji, i/albo negatywnego wyniku testu, aby wjechać do kraju. Dowód tożsamości ma kluczowe znaczenie dla walidacji świadectwa zdrowia lub potwierdzenia negatywnego wyniku testu.

Więcej niż mobilne prawo jazdy

W wielu krajach prawo jazdy jest powszechnie stosowanym dokumentem prawnym służącym do potwierdzania tożsamości. Wspólny Komitet Techniczny IEC i ISO (JTC 1) opracowuje Normy Międzynarodowe z zakresu technologii informacyjnych. W ramach JTC 1, podkomitet, który opracowuje Normy Międzynarodowe dla kart i urządzeń zabezpieczających do identyfikacji osobistej (SC 17), opublikował ostatnio normę ISO/IEC 18013-5 *Personal identification – ISO-compliant driving licence – Part 5: Mobile driving licence (mDL) application*.

„W miarę jak norma ISO/IEC 18013-5 jest przyjmowana na całym świecie jako podstawa dla mobilnych praw jazdy, widzimy również, że ta sama norma jest wykorzystywana do cyfrowych zaświadczeń o szczepieniu zgodnie ze specyfikacjami przedstawionymi przez Światową Organizację Zdrowia (WHO)”, powiedział Phil Wennblom, który przewodniczy JTC 1.

Arjan Geluk prowadzi prace nad rozwojem normy i mówi więcej o jej różnorodnych zastosowaniach i potencjale.

Co oferuje norma?

ISO/IEC 18013-5 zapewnia mechanizmy udostępniania danych osobowych i gwarantuje, że osoby, które muszą zobaczyć te dane, mogą im zaufać.

Opisuje specyfikacje interfejsu do implementacji prawa jazdy w urządzeniu mobilnym, innymi słowy interfejs między mDL (mobilnym prawem jazdy – *mobile Driving Licence*) a jego czytnikiem.

Co więcej, podmioty weryfikujące inne niż organy wydające mDL, takie jak policja, służby państwowe, strony internetowe czy aplikacje, systemy dostępu do budynków, mogą zapewnić, że fotografia i dane posiadacza mDL są autentyczne, a co za tym idzie – godne zaufania.

Okoliczności, które obejmuje to m.in.:

- sytuacje, gdy obecna jest osoba, która ma sprawdzić tożsamość posiadacza mDL, np. policja podczas zatrzymania na drodze. Przewidziano również przepisy dla urządzeń połączonych i odłączonych;
- sytuacje bez nadzoru, np. automaty z wyrobami tytoniowymi lub alkoholem, przy użyciu urządzeń podłączonych lub odłączonych.

Technologie przewidziane w normie, które umożliwiają czytnikowi urządzenia mobilnego weryfikację, obejmują optyczny kod QR, komunikację zbliżeniową, Bluetooth low energy oraz Wi-Fi Aware.

Co najmniej 14 krajów, w tym Australia, kilka krajów w Azji, Europie, Ameryce Północnej i Ameryce Łacińskiej, korzysta z mobilnych praw jazdy, a kolejne kraje prowadzą testy.

Jak jeszcze można wykorzystać tę normę?

Rozwój tej normy został zainicjowany w celu udostępnienia prawa jazdy na urządzeniach mobilnych. Podczas prac komitet zdał sobie sprawę, że jest to cyfrowy dokument uwierzytelniający i szkoda byłoby opracowywać protokoły techniczne tylko w jednym celu, wiedząc, że jest wiele cyfrowych dokumentów uwierzytelniających. W związku z tym norma została opracowana tak, aby zawierała ogólne protokoły dla dokumentów mobilnych (*mobile documents* – mdocs) oraz określoną przestrzeń nazw dla mobilnego prawa jazdy.

Ponieważ normę opracowano tak, że protokoły są niezależne od typu dokumentu, komitet został popro-

foto: © maramade / Adobe Stock

szony o zbadanie możliwości wykorzystania tej normy poza prawem jazdy, w dowodach rejestracyjnych pojazdów i w szczególności do zaświadczeń o szczepieniach.

Podczas niedawnych testów w Rotterdamie, gdzie przeprowadzono 25 prototypowych wdrożeń normy ISO/IEC 18013-5, pokazano różnorodne możliwości tej normy. Uczestnicy przedstawili własne wdrożenia mDL oraz otrzymali przykładowy zestaw danych do dowodu rejestracyjnego i przykładowy zestaw danych dla doctype'u zdefiniowanego jako mobilny międzynarodowy certyfikat szczepień (*mobile international certificate of vaccination* – MICOV).

Nie wprowadzając zmian do protokołów ISO/IEC 18013-5, komitet wyznaczył doctype MICOV i zdefiniował przestrzeń nazw obejmującą elementy danych, które są wspólne dla Europejskiego Cyfrowego Certyfikatu COVID (EU Digital COVID Certificate – EU DCC) oraz cyfrowej dokumentacji certyfikatów COVID-19 w WHO: status szczepienia (DDCC:VS).

Ta norma jest dobrze znana. Jest stosowana przez branżę technologii bezpiecznej identyfikacji, a także przez dostawców nowych aplikacji i usług typu – portfel. Ponadto, Apple i Google przyjęły ją i zapewniają wsparcie na poziomie mobilnego systemu operacyjnego. Apple będzie wspierać mDL w swoim portfelu, zgodnie z ISO/IEC 18013-5, natomiast Android zdefiniował interfejs programowania aplikacji poświadczających tożsamości, czym wdraża normę ISO/IEC 18013-5

dla mobilnego prawa jazdy i każdego innego rodzaju poświadczenia mobilnego.

Ponadto, Departament Bezpieczeństwa Krajowego Stanów Zjednoczonych wystosował prośbę o informacje (*request for information* – RFI) odnoszące się do normy w celu poinformowania o zbliżającym się procesie legislacyjnym, który dotyczyłby norm bezpieczeństwa i wymagań dla wydawania mobilnych lub cyfrowych praw jazdy. Umożliwiłoby to agencjom federalnym akceptowanie tych dokumentów uwierzytelniających do celów urzędowych, jak określono w rozporządzeniu i ustawie REAL ID Act.

Komisja Europejska również zauważa, że rozwój Europejskiego Portfela Tożsamości Cyfrowej (European Digital Identity Wallet) powinien skorzystać z zapisów tej normy.

Komitet opracował dokument *Guidelines for developing an ISO-compliant mdoc for eHealth*, który objaśnia, w jaki sposób wykorzystać normę dla certyfikatu szczepień.

Czy ta norma obejmuje kwestię poufności danych?

Jedną z kluczowych kwestii dotyczących normy ISO/IEC 18013-5 jest poziom poufności dla posiadacza mDL zwiększony w porównaniu z fizycznymi kartami przez umożliwienie użytkownikom:

- udostępniania tylko istotnych danych: norma umożliwia minimalizację danych (np. udostępnienie jedy-

nie informacji, że ma się więcej niż 21 lat, zamiast podawanie pełnej daty urodzenia);

- udzielenie zgodny na udostępnienie: mechanizmy kontrolne umożliwiające posiadaczowi mDL udostępnienie tylko niektórych elementów danych wymaganych przez weryfikatora i tylko po uzyskaniu wyraźnej zgody;
- utrzymanie telefonu pod kontrolą: telefon nie jest przekazywany innym, w przeciwieństwie do fizycznych kart;
- uzyskanie informacji, czy ich dane są przechowywane: posiadacz mDL otrzymuje wyraźne powiadomienie, jeżeli weryfikator zamierza zatrzymać jego dane. Weryfikatorzy mogą uniknąć odpowiedzialności za przechowywanie danych;
- odporność na śledzenie. W projekcie uwzględniono mechanizmy zapobiegające śledzeniu.

Jeśli chodzi o wykorzystanie świadectw szczepień, to istotna różnica między EU DCC a opracowanym przez nas jest taka, że w przypadku tego pierwszego istnieje kod QR, który zawiera wszystkie Twoje dane osobowe związane ze szczepieniem. Natomiast w odpowiedniku mobilnym jest kod QR, ale zawiera on tylko informacje do ustanowienia bezpiecznego połączenia. Dzięki temu czytnik mobilny może zażądać konkretnie tego, co jest potrzebne do danego przypadku użycia, a użytkownik zatwierdza tylko udostępnienie danych niezbędnych do tej operacji. Protokół ochrony prywatności opisany w normie nie umożliwia identyfikacji użytkowników, jeśli nie można ich rozpoznać na podstawie przesyłanych danych.

Uważam, że jeśli będziemy potrzebować certyfikatów z bardzo osobistymi danymi przez dłuższy czas, przydatna będzie możliwość udostępniania tylko określonych informacji osobistych, które są wymagane.

Norma wykorzystuje metody szyfrowania i uwierzytelniania wiadomości w celu ochrony przed klonowaniem, podsłuchiowaniem oraz nieautoryzowanym dostępem. W ten sposób zachowana jest poufność, integralność i autentyczność wymiany danych pomiędzy mDL a czytnikiem.

Tłum. I. P.
IEC e-tech, Issue 06/2021

Chcesz być eko i mieć nowe? ACEA ma odpowiedź!

Natalie Mouyal

Gdy większość świata stanęła w bezruchu na początku 2020 r. z powodu pandemii wirusa COVID-19, okazało się, jak negatywny wpływ na środowisko ma działalność człowieka. Na krótki czas poprawiła się jakość powietrza i spadła emisja CO₂. Trwałą konsekwencją był jednak powrót do zainteresowania zrównoważonym rozwojem.

Coraz częściej rządy ogłaszają plany ograniczenia emisji dwutlenku węgla i przejścia na energię odnawialną. Przemysł dokonuje ponownej oceny łańcuchów dostaw. Konsumenci interesują się prawami do naprawy produktów i decydują na styl życia związany ze zrównoważonym rozwojem.

Uznając, że normy mogą pomóc w ochronie środowiska przed potencjalnie szkodliwymi skutkami produktów oraz systemów elektrotechnicznych, Zarząd Normalizacyjny (SMB) powołał Komitet Doradczy ds. Zagadnień Środowiskowych (Advisory Committee on Environmental Aspects – ACEA). Ta grupa ekspertów czuwa, aby kwestie dotyczące ochrony środowiska były uwzględniane w publikacjach IEC.

Przewodnicząca ACEA, Solange Blaszkowski, opowiada więcej o ich pracy.

Jaką rolę pełni ACEA?

ACEA doradza opracowującym normy, jak mają uwzględniać kwestie środowiskowe w publikacjach. Udostępniamy forum do dyskusji nad tymi kwestiami dla komitetów IEC (TC/SC/SyC) oraz koordynujemy prace IEC w celu zapewnienia spójności, a także uniknięcia powielania się lub sprzeczności w publikacjach IEC. To nie my jednak tworzymy normy, za to odpowiadają komitety IEC. Zamiast tego opracowujemy przewodniki, aby mieć pewność, że opracowujący normy odnoszą się do kwestii, które oddziałują na środowisko.

ACEA odgrywa również rolę w podnoszeniu świadomości Zarządu Normalizacyjnego IEC (IEC SMB) oraz całego IEC w zakresie nowych lub przyszłych tematów związanych ze środowiskiem naturalnym. Przykładem jest tu gospodarka o obiegu zamkniętym, która w ostatnich latach zyskuje na znaczeniu.

W jaki sposób ACEA zajmuje się zagadnieniem gospodarki o obiegu zamkniętym?

W 2018 r. ACEA przeprowadziła ankietę, aby dowiedzieć się, jak komitety techniczne IEC rozumieją i odnoszą się do gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ) oraz efektywności materiałowej (EM), i zorientować się, czy odróżniają te terminy. Okazało się, że terminy są znane, ale ich treść nie jest jasna i choć wiele komitetów było przekonanych, że koncepcje te nie mają zastosowania w ich pracy, to w rzeczywistości stosują je w obszarach takich jak optymalizacja projektowania produktów i ich zdolność do recyklingu.

Ponieważ produkty mają być trwalsze, potrzebne będą normy zapewniające ich bezpieczeństwo, wydajność i niezawodność. Potrzeby GOZ i efektywności materiałowej mogą być sprzeczne z innymi wymaganiami, dlatego komitety IEC będą musiały rozważyć, jak zagwarantować wymagania bezpieczeństwa w sytuacji zwiększonej liczby cykli życia produktów oraz powtórnie używanych części, a także ponownego wykorzystania pochodzących z recyklingu używanych komponentów i materiałów w nowych produktach, uwzględniając jeszcze naprawy. ACEA jest gotowa pomóc w tych sprawach.

Rozpoczęliśmy również kampanię informowania i edukowania społeczności IEC przez takie działania jak warsztaty i seminaria internetowe. Ścisłe współpracujemy z IEC/TC 111 w zakresie norm, które wprowadzają zamknięty obieg materiałów w świadomym ekologicznie projektowaniu, a także ogólną metodę oceny proporcji powtórnie używanych komponentów w produktach.

Normy odgrywają bardzo ważną rolę, ponieważ tworzą jedną terminologię i to samo rozumienie tego, co dziś uważa się za trudne pomysły dotyczące gospodarki o obiegu zamkniętym. ACEA poparła utworzenie Wspólnej Grupy Roboczej (JWG 2) w ramach Komitetu IEC/TC 1 w celu zdefiniowania terminologii związanej z gospodarką o obiegu zamkniętym, a w szczególności z efektywnością materiałową.

ACEA pracuje nad kilkoma nowymi przewodnikami. Czy możesz powiedzieć więcej na temat przygotowywanych w IEC publikacji o nowych wytycznych dotyczących definiowania terminologii zawartości halogenu?

Powszechne stosowanie halogenów w produktach elektrycznych i elektronicznych można przypisać trzem czynnikom: ich właściwościom użytkowym, stosunkowo niskim kosztom i obfitości tego surowca. Halogeny są często stosowane jako środki zmniejszające palność, ponieważ niektóre związki pochodne halogenu zapewniają wyjątkowo wysoką odporność na ciepło, co może ograniczać proces spalania. Zastosowanie halogenów może przynieść wiele korzyści, ale niektóre ich pochodne mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia lub środowiska, więc podlegają regulacjom w różnych regionach świata.

Istnieją też niespójności w używanej terminologii i związanych z nią wymaganiach. Różne terminy, takie jak: bezhalogenowy, niehalogenowy, zero-halogenowy czy o niskiej zawartości halogenu, są niekiedy używane do określenia podobnej zawartości halogenu. Czasami, pomimo użycia tego samego terminu, ilości halogenów są różne. W niektórych przypadkach podobnych terminów używa się w odniesieniu do zupełnie innych typów halogenów.

Potrzebne są wytyczne, żeby terminologia stosowana w przepisach dotyczących halogenów była jednolita i jasna. Należy również bardzo starannie rozważyć wybór metodyki badań do oznaczania zawartości halogenów. Dlatego ACEA przygotowuje na ten temat przewodnik dla opracowujących normy.

Wiarygodność to kolejna kwestia, którą zajmuje się ACEA. Dlaczego ważne jest, żeby opracować przewodnik dotyczący tego zagadnienia?

Musimy utrzymać, a być może odzyskać zaufanie użytkowników, jeśli chodzi o deklarowaną ekologiczność produktów. Odpowiednie normy testowe dotyczące efektywności środowiskowej powinny więc zapewniać użytkownikom produktów taki sam poziom pewności jak np. w sprawie bezpieczeństwa.

fot. © Man As Thep / Adobe Stock

Metody testowania, które nie są jasne lub dają możliwość wielu interpretacji, to furtka do nadużyć albo wręcz sposób na ich obejście. Ponadto przy opracowywaniu przepisu dotyczącego testu, który jest bezpośrednio lub pośrednio związany z jakimś rodzajem efektywności środowiskowej, ważne jest prawidłowe przedstawienie warunków, jakie w praktyce stosują konsumenci. Przy opracowywaniu przepisów dotyczących testów absolutnie konieczne jest zwiększenie ich reprezentatywności ukazującej warunki rzeczywistego użytkowania oraz uwzględnienie i zminimalizowanie ryzyka ich obejścia.

Przewodnik pt.: *Securing the credibility of IEC publications* zawiera przepisy ważne dla środowiska i będzie koncentrował się – oprócz klasycznych zasad pomiaru (typu: odtwarzalność, powtarzalność i dokładność) oraz kosztów – na koncepcjach rzeczywistej reprezentatywności i przeciwdziałaniu obchodzenia przepisów. Zmniejszając zakres marketingowej ekościemy (*greenwashing*¹), zwiększy zaufanie do publikacji IEC.

¹ Zabieg marketingowy polegający na przyciąganiu klientów usługami lub produktami, które rzekomo są przyjazne dla środowiska – przypis tłum.

Jednym z zadań ACEA jest zapewnienie wsparcia koordynacji działań między IEC a innymi organizacjami normalizacyjnymi. Jak to wygląda w tej chwili?

Ponieważ środowisku jest wszystko jedno, czy jest zanieczyszczane przez produkty elektrotechniczne (IEC) czy też nieelektrotechniczne (ISO), technologie zaś coraz bardziej się ze sobą zbiegają, współpraca między ISO i IEC w zakresie ochrony środowiska i gospodarki o obiegu zamkniętym staje się coraz ważniejsza. Obecnie Komitet IEC/TC 1 opracowuje terminologię dotyczącą gospodarki o obiegu zamkniętym we współpracy z ISO, Komitet IEC/TC 111 prowadzi zaś wspólne prace z Komitetem ISO/TC 207 nad deklaracją materiałową (deklaracja zgodności) w zakresie zarządzania środowiskowego. Ponadto kilku członków ACEA reprezentuje IEC w Komitecie Koordynacji Zmian Klimatu ISO (Climate Change Coordination Committee – CCCC). ACEA nawiązała również współpracę z odpowiednimi grupami w ITU-T oraz CEN/CENELEC.

Przedstawiciele ACEA są w tej chwili obecni w wielu komitetach IEC, a liczba członków wzrosła w ciągu ostatnich kilku lat o 40%.

W jakim zakresie prace w ACEA mają znaczenie dla Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ?

ONZ uznało, że realizacja Celów Zrównoważonego Rozwoju wymaga wzrostu gospodarczego, inkluzji społecznej i ochrony środowiska naturalnego. Aby osiągnąć i wzrost gospodarczy, i zrównoważony rozwój, musimy zmniejszyć nasz ślad ekologiczny, zmieniając sposób, w jaki produkujemy i konsumujemy towary oraz zasoby, a także sposób, w jaki wykorzystujemy zasoby do produkcji energii. Wydajne zarządzanie zasobami oraz sposób, w jaki usuwamy odpady i zanieczyszczenia to ważne priorytety umożliwiające osiągnięcie tych celów. ACEA pomaga komitetom IEC w opracowywaniu norm, które pozwolą osiągnąć te cele.

ACEA zaczyna również wielki przegląd Przewodnika IEC Guide 109 Environmental aspects – Inclusion in electrotechnical product standards, a także rozwija wytyczne mające na celu wdrożenie Przewodnika IEC Guide 108.

Trzecie wydanie Przewodnika 108 określa zasady odnoszące się do funkcji horyzontalnych i publikacji horyzontalnych. ACEA przygotowuje obecnie wytyczne wspierające jego wdrożenie, ponieważ odnoszą się one do kwestii środowiskowych, w tym również do zdefiniowanych procesów, wymaganych informacji, definicji itp.

Jeśli chodzi o Przewodnik 109, to przegląd uwzględni nowe tematy, takie jak gospodarka o obiegu zamkniętym, zarządzanie ryzykiem, zmiana klimatu i energia odnawialna.

Oprac. P. M.
IEC e-tech, Issue 03/2021

ORGANY TECHNICZNE

foto. © comzeal / Adobe Stock

LISTOPAD 2021

Komitety Techniczne

Nowi Przewodniczący Komitetów Technicznych

W listopadzie Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Przewodniczącego:

- w KT 161 ds. Jakości Powietrza Wnętrz dra Mateusza Kozickiego reprezentującego Instytut Techniki Budowlanej
- w KT 259 ds. Poczty mgra Dariusza Parzuchowskiego reprezentującego Poczta Polska SA
- w KT 325 ds. Projektowania Konstrukcji i Elementów Budowlanych ze Szkła dra hab. inż. Marcina Kozłowskiego reprezentującego Politechnikę Śląską
- w KT 336 ds. Innowacji Pana Łukasza Radziszewskiego reprezentującego Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpowodziowej im. Józefa Tuliszkowskiego – Państwowy Instytut Badawczy

Nowi Sekretarze Komitetów Technicznych

W listopadzie Prezes PKN powołał do pełnienia funkcji Sekretarza:

- w KT 190 ds. Biologii Gleby mgra inż. Piotra Szymańskiego z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 191 ds. Chemii Gleby mgra inż. Piotra Szymańskiego z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 192 ds. Ogólnych i Fizyki Gleby mgra inż. Piotra Szymańskiego z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 208 ds. Napędów i Sterowań Pneumatycznych mgra inż. Kamila Boryckiego reprezentującego Politechnikę Świętokrzyską
- w KT 216 ds. Odpadów Panią Jadwigę Biniszewską-Tkaczyk z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 278 ds. Wodociągów i Kanalizacji mgr inż. Małgorzatę Litwę z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 316 ds. Ciepłownictwa i Ogrzewnictwa mgr Katarzynę Maciejczyk z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 317 ds. Wentylacji i Klimatyzacji mgr inż. Małgorzatę Siemińską z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 318 ds. Kominów dr Joannę Miklewską z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

Nowi członkowie Komitetów Technicznych

W listopadzie Prezes PKN powołał na członków KT następujące podmioty:

- CeCert Sp. z o.o. do KT 247 ds. Materiałów Medycznych i Biomateriałów i KT 295 ds. Sterylizacji
- DEKRA Certification Sp. z o.o. do KT 6 ds. Systemów Zarządzania, KT 7 ds. Badań Nieniszczących KT 108 ds. Kruszyw i Kamienia Budowlanego, KT 127 ds. Surowców Hutniczych i Stali i KT 274 ds. Betonu
- Fundację Planuj Zdrowie do KT 324 ds. Zarządzania w Organizacjach Ochrony Zdrowia
- Liberty Częstochowa Sp. z o.o. do KT 29 ds. Analiz Chemicznych Rud, Koncentratów i Metali i KT 127 ds. Surowców Hutniczych i Stali
- Polskie Centrum Badań i Certyfikacji SA do KT 247 ds. Materiałów Medycznych i Biomateriałów
- Urząd Dozoru Technicznego do KT 7 ds. Badań Nieniszczących
- Viega Sp. z o.o. do KT 278 ds. Wodociągów i Kanalizacji
- Wilo Polska Sp. z o.o. do KT 5 ds. Chłodnictwa, Pomp Ciepła, Klimatyzatorów i Sprężarek i KT 278 ds. Wodociągów i Kanalizacji
- Xella Polska Sp. z o.o. do KT 253 ds. Akustyki Architektonicznej i KT 307 ds. Zrównoważonego Budownictwa

Odwołani członkowie Komitetów Technicznych

W listopadzie Prezes PKN odwołał z członka KT następujące podmioty:

- Biuro Studiów i Projektów Górniczych w Katowicach Sp. z o.o. w likwidacji z KT 124 ds. Transportu Kopalnianego, KT 125 ds. Udostępniania i Eksploatacji Złóż Kopalni, KT 164 ds. Bezpieczeństwa w Górnictwie i KT 285 ds. Górniczych Maszyn i Urządzeń Dołowych
- CBKO-HYDROLAB Sp. z o.o. z KT 160 ds. Napędów i Sterowań Hydraulicznych
- Cognitran Sp. z o.o. z KT 17 ds. Pojazdów i Transportu Drogowego
- ISD Hutę Częstochowa Sp. z o.o. z KT 29 ds. Analiz Chemicznych Rud, Koncentratów i Metali i KT 127 ds. Surowców Hutniczych i Stali
- Instytut Rozwoju Miast i Regionów z KT 1 ds. Osób Niepełnosprawnych
- Instytut Technologii Tekstylnych CERTEX Sp. z o.o. z KT 270 ds. Zarządzania Środowiskowego i KT 276 ds. Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy
- New Energy Sp. z o.o. z KT 161 ds. Jakości Powietrza Wnętrz, KT 247 ds. Materiałów Medycznych i Biomateriałów, KT 280 ds. Jakości Powietrza, KT 300 ds. Medycznych Badań Laboratoryjnych In Vitro i KT 317 ds. Wentylacji i Klimatyzacji
- Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA z KT 31 ds. Górnictwa Nafty i Gazu
- Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Elementów i Układów Pneumatyki Sp. z o.o. z KT 160 ds. Napędów i Sterowań Hydraulicznych
- Politechnikę Warszawską z KT 137 ds. Urządzeń Ciepłno-Mechanicznych w Energetyce
- Polską Izbę Handlu Zagranicznego Certyfikacja Sp. z o.o. z KT 310 ds. Systemów Zarządzania Bezpieczeństwem Żywności
- Pomorskie Przedsiębiorstwo PRO-Elmont Sp. z o.o. z KT 241 ds. Podzespołów Elektromechanicznych
- Rockfin Sp. z o.o. z KT 160 ds. Napędów i Sterowań Hydraulicznych
- SAMBUD-2 K. Stępek i wspólnicy Sp.J. z KT 153 ds. Stalowych Blach Cienkich
- Uniwersytet Warszawski z o.o. z KT 270 ds. Zarządzania Środowiskowego
- Warszawski Uniwersytet Medyczny z KT 283 ds. Materiałów Stomatologicznych
- Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej z KT 21 ds. Środków Ochrony Indywidualnej Pracowników, KT 26 ds. Wyrobów Włókienniczych i KT 107 ds. Technicznych Wyrobów Włókienniczych
- riskCE Sp. z o.o. Sp. k. z KT 26 ds. Projektowania i Produkcji Uzbrojenia i Sprzętu Wojskowego

Audytor Wewnętrzny Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji zgodnie z PN-EN ISO/IEC 27001:2017-06

SZKOLENIE PKN

Celem szkolenia jest: zapoznanie uczestników z zasadami Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji, omówienie i interpretacja wymagań normy PN-EN ISO/IEC 27001:2017-06, wdrożenie, utrzymanie i doskonalenie systemu oraz zapoznanie uczestników z procesem prowadzenia audytów wewnętrznych. Uzyskanie uprawnień audytora wewnętrznego Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji według PN-EN ISO/IEC 27001:2017-06.

Czas trwania szkolenia: 2 dni (9:00 - 15:30)

Zagadnienia:

- Interpretacja wymagań normy PN-EN ISO/IEC 27001:2017-06
- Dokumentacja Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji
- Klasyfikowanie informacji
- Zarządzanie ryzykiem w bezpieczeństwie informacji
- Zabezpieczenia z załącznika A
- Audytowanie SZBI – wytyczne, wymagania dla audytorów wg PN-EN ISO 19011:2018-08

Miejsce szkolenia:

Polski Komitet Normalizacyjny, ul. Świętokrzyska 14, Warszawa